

Bruselj, 24. januar 2024
(OR. en)

5768/24

Medinstitucionalna zadeva:
2024/0019(COD)

ECOFIN 82
FIN 75
CODEC 156

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	22. januar 2024
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2024) 42 final
Zadeva:	Predlog - SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vpisu dodatnih delnic v kapitalu Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD) s strani Evropske unije in spremembi Sporazuma o ustanovitvi EBRD v zvezi z omejeno in postopno razširitvijo geografskega obsega poslovanja EBRD na podsaharsko Afriko in Irak ter v zvezi z odpravo zakonske omejitve kapitala za redno poslovanje

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2024) 42 final.

Priloga: COM(2024) 42 final



EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 22.1.2024
COM(2024) 42 final

2024/0019 (COD)

Predlog

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o vpisu dodatnih delnic v kapitalu Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD) s strani Evropske unije in spremembi Sporazuma o ustanovitvi EBRD v zvezi z omejeno in postopno razširitvijo geografskega obsega poslovanja EBRD na podsaharsko Afriko in Irak ter v zvezi z odpravo zakonske omejitve kapitala za redno poslovanje

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Razlogi za predlog in njegovi cilji

Evropska banka za obnovo in razvoj (European Bank for Reconstruction and Development – EBRD) je bila ustanovljena leta 1991, da bi podprla prehod na tržna gospodarstva v državah Srednje in Vzhodne Evrope po padcu komunističnih režimov. Ustanovne članice so bile Evropska unija, Evropska investicijska banka (EIB) in 40 držav (vključno z vsemi takratnimi državami članicami Unije). EBRD je trenutno¹ v lasti 72 držav, Unije in EIB. Po dveh razširitvah prvotnega geografskega območja poslovanja danes podpira naložbe v 38 državah poslovanja², ki so zavezane načelom večstrankarske demokracije, pluralizma in tržnega gospodarstva ter jih uporabljajo, da bi razvila zasebno in podjetniško pobudo³.

Namen predlaganega sklepa je Uniji omogočiti vpis dodatnih vplačanih delnic v EBRD v povečanju kapitala, za katerega se je 15. decembra 2023 odločil svet guvernerjev, da bi se EBRD zagotovila podpora za odpornost in obnovo v Ukrajini po letu 2023 ter nadaljnja podpora v vseh njenih državah poslovanja pri reševanju najbolj perečih izzivov pri prehodu, kar je v skladu z njenimi pristojnostmi in strateško usmeritvijo.

Namen predlaganega sklepa je tudi odobriti spremembe Sporazuma o ustanovitvi EBRD, ki (i) omogočajo omejeno in postopno širitev geografskega območja poslovanja EBRD na podsaharsko Afriko in Irak ter (ii) odpravljajo zakonsko določeno omejitev kapitala za redno poslovanje in pooblaščajo svet direktorjev EBRD, da določi in ohrani vse ustrezne omejitve v zvezi z metriko kapitalske ustreznosti.

Predlagani sklep guvernerja, ki zastopa Unijo v EBRD, pooblašča, da deponira potrebno listino o vpisu novih delnic in da EBRD posreduje izjavo o sprejetju zgoraj opisanih sprememb Sporazuma o ustanovitvi EBRD.

Unija je postala članica EBRD s Sklepom Sveta 90/674/EGS⁴ z dne 19. novembra 1990 o sklenitvi Sporazuma o ustanovitvi Evropske banke za obnovo in razvoj⁵. Začetni kapital EBRD je bil določen na 10 milijard ECU, od tega je Unija vpisala 3 %.

Guvernerji EBRD so se leta 1996 odločili podvojiti odobreni kapital EBRD, za katerega je Unija vpisala dodatnih 30 000 delnic po ceni 10 000 EUR na delnico, tako da se je vpisani kapital Unije povečal na 600 milijonov EUR⁶. Delež Unije v celotnem odobrenem kapitalu EBRD se ni spremenil. Unija je dodatne delnice vpisala na podlagi Sklepa Sveta 97/135/ES⁷ z dne 17. februarja 1997, ki določa, *da bi morala Evropska skupnost vpisati dodatne delnice zaradi sklepa o podvojitvi kapitala EBRD*. EBRD se je leta 2010 odločila povečati odobreni

¹ Do konca leta 2023.

² Albanija, Armenija, Azerbajdžan, Belorusija (dostop do sredstev EBRD je začasno prekinjen od marca 2022), Bosna in Hercegovina, Bolgarija, Hrvaška, Ciper, Češka, Egipt, Estonija, Gruzija, Grčija, Madžarska, Jordanija, Kazahstan, Kosovo, Kirgizistan, Latvija, Libanon, Litva, Moldavija, Mongolija, Črna gora, Maroko, Severna Makedonija, Poljska, Romunija, Rusija (od leta 2014 ni bilo nobenih novih operacij, dostop do sredstev EBRD pa je začasno prekinjen od marca 2022), Srbija, Slovaška, Slovenija, Tadžikistan, Tunizija, Turkmenistan, Turčija, Ukrajina, Uzbekistan.

³ V skladu s členom 8(3) Sporazuma o ustanovitvi EBRD je bil dostop Ruske federacije in Belorusije do virov EBRD 1. aprila 2022 začasno prekinjen.

⁴ UL L 372, 31.12.1990, str. 1.

⁵ V skladu s Sklepom Sveta 90/674/EGS z dne 19. novembra 1990 Unijo v EBRD zastopa Komisija.

⁶ Ta znesek je bil sestavljen iz 157,5 milijona EUR vplačanega kapitala in 442,5 milijona EUR kapitala na vpoklic.

⁷ UL L 57, 26.2.1997, str. 4.

delniški kapital za 10 milijard EUR, ki ga sestavlja 100 000 vplačanih delnic in 900 000 delnic na vpoklic, da bi ohranila dovolj kapitala za srednjeročno ohranitev razumne ravni dejavnosti v svojih državah poslovanja. Unija je v skladu s tem na podlagi Sklepa št. 1219/2011/EU, sprejetega 16. novembra 2011⁸, vpisala dodatne delnice.

Svet guvernerjev EBRD je na letnem zasedanju guvernerjev v Samarkandu 18. maja 2023 sprejel tri strateške odločitve, ki bodo oblikovale prihodnost EBRD:

Prvič, svet guvernerjev je sprejel Resolucijo št. 258, ki določa, da bo potrebna dodatna podpora delničarjev, da bo lahko EBRD izpolnila svoje naloge v Ukrajini z zagotavljanjem stalne podpore po letu 2023. Resolucija je bila pripravljena ob upoštevanju ruske vojne agresije proti Ukrajini, ki se je začela februarja 2022 in jo je podprla tudi beloruska vlada. EBRD je največja institucionalna vlagateljica in predana partnerica Ukrajine od razglasitve ukrajinske neodvisnosti avgusta 1991.

Delničarji so jasno izrazili, da mora imeti EBRD zaradi svojega edinstvenega mandata in primerjalnih prednosti še naprej ključno vlogo pri mednarodnih prizadevanjih – v tesnem sodelovanju z Unijo in drugimi mednarodnimi finančnimi institucijami – za podporo ukrajinskemu realnemu gospodarstvu v času vojne in povojne obnove, hkrati pa ohraniti svojo finančno stabilnost. Svet guvernerjev je zato odločil, da je podpora Ukrajini zdaj in v prihodnosti najpomembnejša prednostna naloga EBRD.

Svet guvernerjev je tudi izjavil, da mora EBRD še naprej podpirati vse svoje države poslovanja. Na mnoge od teh še vedno negativno vpliva vojna, vključno s tistimi, ki sprejemajo begunce, in tistimi, katerih gospodarstva so v veliki meri odvisna od Rusije.

Svet guvernerjev je nadalje sklenil, da je vplačani kapital najučinkovitejša oblika podpore delničarjev ter da namerava končno odločitev o znesku in časovnem razporedu povečanja kapitala sprejeti do konca leta 2023. Namen povečanja kapitala je EBRD zagotoviti potrebna sredstva za nadaljnjo podporo Ukrajini, hkrati pa zaščititi njeno finančno stabilnost in bonitetno oceno AAA. To je potrebno zlasti za zagotovitev vzdržne ravni dejavnosti v času vojne in visokih ravni naložb v fazi obnove Ukrajine.

V skladu s tem je svet guvernerjev 15. decembra 2023 sprejel resolucijo št. 265⁹, ki EBRD dovoljuje, da poveča število svojih delnic za 400 000 novih delnic po ceni 10 000 EUR za delnico, kar je skupaj 4 milijarde EUR, z začetkom veljavnosti 31. decembra 2024.

Udeležba Unije pri povečanju kapitala bo zagotovila, da bo Unija ohranila svoj 3-odstotni neposredni delež skupnega vpisanega kapitala EBRD. Delničarke EBRD so tudi EIB (3 %) in posamezne države članice (EU-27, približno 48,4 %), kar pomeni, da ima Unija trenutno skupaj 54,4-odstotni večinski delež.

V skladu s tem bo lahko Unija sorazmerno vpisala 12 102 novi delnici z nominalno vrednostjo 10 000 EUR na delnico, s čimer se bo število vplačanih delnic Unije povečalo na 102 146. Delnice bi se plačevale več kot pet let v enakih obrokih.

⁸ UL L 313, 26.11.2011, str. 1.

⁹ [Resolucija 265](#)

Preglednica 1: Delež Unije v EBRD po povečanju kapitala

Obstoječe število delnic	Število novih delnic	Število delnic po povečanju kapitala	Znesek novega vplačanega kapitala v EUR	Znesek vsakega obroka plačila v EUR
90 044	12 102	102 146	121 020 000	24 204 000

Drugič, Svet guvernerjev je maja 2023 v Resoluciji št. 259¹⁰ sklenil, da bo nadaljeval omejeno in postopno širitev na podsaharsko Afriko in Irak s spremembo geografskega območja poslovanja EBRD, ki je opredeljeno v členu 1 Sporazuma o ustanovitvi EBRD. V poročilu sveta direktorjev EBRD svetu guvernerjev je bilo ugotovljeno, da bi pristojnosti in poslovni model EBRD najbolj ustrezala šestim državam podsaharske Afrike, in sicer Beninu, Slonokoščeni obali, Gani, Keniji, Nigeriji in Senegal, pri čemer so prve naložbe predvidene od leta 2025, če bodo te države zaprosile za članstvo v EBRD in za status države poslovanja, ter če bo to nato odobril svet guvernerjev EBRD. Sklep odraža naraščajoče gospodarske povezave med trenutnimi državami poslovanja EBRD ter podsaharsko Afriko in Irakom ter njen potencial za razvoj zasebnega sektorja v teh gospodarstvih v skladu s pristojnostmi EBRD na področju prehoda. To je še toliko bolj pomembno zaradi destabilizacijske vloge Rusije v regiji.

Analiza, ki jo je opravila EBRD, potrjuje, da omejena in postopna širitev na zgoraj navedenih šest držav v podsaharski Afriki in Irak ne bo (1) zmanjšala njene zmožnosti, da podpre svoje obstoječe države poslovanja, (2) ogrozila njene bonitetne ocene AAA ali (3) privedla do zahteve po dodatnih kapitalskih prispevkih. Poleg tega bo takšna omejena in postopna širitev geografskega območja poslovanja omogočena s spremembo člena 1 Sporazuma o ustanovitvi EBRD. Svet guvernerjev je jasno izrazil, da je treba širitev izvesti na način, ki ne bo zmanjšal osredotočenosti EBRD na podporo njenim obstoječim državam poslovanja, vključno z Ukrajino in drugimi državami, ki jih je prizadela ruska vojna.

V skladu s pogoji sprejete resolucije se bodo vse vloge za status države prejemnice obravnavale po ratifikaciji in začetku veljavnosti zadevne spremembe člena 1 Sporazuma o ustanovitvi EBRD¹¹. Vse prejete vloge bodo ocenjene v skladu z uveljavljenimi postopki upravljanja EBRD.

EBRD ne predvideva naložb v teh državah pred letom 2025.

Tretjič, svet guvernerjev je v skladu s priporočili iz pregleda okvira kapitalске ustreznosti skupine G20 maja 2023 v Resoluciji št. 260¹² sklenil, da bo iz člena 12(1) Sporazuma o ustanovitvi EBRD črtal zakonsko omejitev kapitala za redno poslovanje in na svet direktorjev prenesel vse vidike okvira kapitalске ustreznosti EBRD¹³. To utira pot prožnejšemu in bolj dinamičnemu upravljanju kapitala, hkrati pa zagotavlja stalen nadzor delničarjev nad glavnimi metrikami kapitala.

¹⁰ [Resolucija 259.](#)

¹¹ Da bi začela veljati sprememba člena 1, jo morajo podpreti 3/4 članic EBRD, vključno z vsaj dvema državama prejemnicama, ki predstavljajo 4/5 vseh glasov v EBRD.

¹² [Resolucija 260.](#)

¹³ Da bi začela veljati sprememba člena 12(1), jo morajo podpreti 3/5 članic EBRD, ki predstavljajo najmanj 85 % vseh glasov v EBRD.

Člen 12(1) Sporazuma o ustanovitvi EBRD trenutno formalno omejuje nominalno vrednost obveznosti v okviru rednega kapitala, ki jih lahko prevzame EBRD. Ta določba je podobna tisti iz temeljnih dokumentov drugih multilateralnih razvojnih bank.

Vendar delničarji v zadnjem desetletju pripisujejo vse večji pomen inovativnosti multilateralnih razvojnih bank pri uporabi njihovega kapitala, da bi čim bolj izkoristili njihovo kapitalsko zmogljivost in da bi lahko čim bolj povečali svoj učinek. Najnovejši in najizčrpnejši sklop predlogov v podporo temu cilju je bil predstavljen v neodvisnem pregledu okvirov kapitalske ustreznosti multilateralnih razvojnih bank skupine G20. V tem pregledu so bila podana obsežna priporočila, ki sta jih EBRD in njen svet guvernerjev skrbno preučila. V pregledu je bilo zlasti priporočeno, naj multilateralne razvojne banke prenesejo specifične številčne cilje glede finančnega vzvoda, kot je tisti iz člena 12(1), iz statuta multilateralne razvojne banke v svoje okvire kapitalske ustreznosti. Sprejetje tega ukrepa bi povečalo prožnost, saj bi EBRD omogočilo potrebne prihodnje prilagoditve ciljev, ne da bi bilo treba spremeniti njene temeljne dokumente.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Partnerstvo Unije z EBRD je močnejše kot kadar koli doslej. EBRD sodeluje pri izvrševanju proračuna Unije v okviru posrednega upravljanja (nepovratna sredstva, finančni instrumenti in proračunska jamstva), s čimer podpira doseganje ciljev politike iz večletnega finančnega okvira EU. EBRD tudi ključno prispeva k izvajanju strategije Global Gateway. Unija od ustanovitve EBRD predstavlja 40 % vseh donatorskih sredstev in je tako največja donatorka EBRD. Unija je leta 2022 prispevala k podpori EBRD njenim državam poslovanja, tako da je zagotovila 998 milijonov EUR donatorskih sredstev in jamstev za podporo skupnim prednostnim nalogam v Uniji in zunaj nje.

Samo v letu 2022 sta Unija in EBRD podpisali pomembne v prihodnost usmerjene sporazume, kot so okvirni sporazum o finančnem partnerstvu, sporazum o jamstvu InvestEU in dva sporazuma o jamstvu v okviru Evropskega sklada za trajnostni razvoj plus (EFSD+). EBRD bi morala pri izvrševanju sredstev EU še naprej upoštevati pravila in postopke, določene v finančni uredbi¹⁴.

EBRD je največja institucionalna vlagateljica v Ukrajini in zadnjih trideset let podpira njen prehod na vzdržno tržno gospodarstvo. Po ruski vojni agresiji proti Ukrajini tesno sodeluje z Unijo in drugimi mednarodnimi partnerji, kot je MDS, da bi spodbujala skupne cilje v Ukrajini. Zaradi obsega podpore, ki bo dolgoročno potrebna v Ukrajini, je učinkovito in uspešno usklajevanje z drugimi akterji, vključno z multilateralnimi razvojnimi bankami in mednarodnimi finančnimi institucijami, bistveno za doseganje čim večjega učinka omejenih virov. Skupni cilji so določeni z zavezo ukrajinske vlade, da bo ponovno vzpostavila in ohranila makroekonomsko stabilnost ter napredovala v prizadevanjih za članstvo v Uniji.

V tem okviru so cilji Unije v zvezi z EBRD: (i) vsaj ohraniti svoj glasovalni delež na sedanji ravni, da bi še naprej uresničevala prednostne naloge politike EU v Ukrajini in v drugih državah poslovanja EBRD, (ii) spremeniti Sporazum o ustanovitvi EBRD, da se (a) omejeno in postopno razširi geografsko območje poslovanja EBRD na določene države v podsaharski Afriki in Irak, in (b) odpraviti zakonsko omejitev kapitala v zvezi z rednim poslovanjem in prenesti na svet direktorjev vse vidike okvira kapitalske ustreznosti EBRD v skladu s priporočili neodvisnega pregleda skupine G20, da se omogoči prožno in dinamično upravljanje kapitala, hkrati pa zagotovi stalen nadzor delničark nad glavnimi kapitalskimi metrikami.

¹⁴ UL L 193, 30.7.2018, str. 1.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

EBRD je bila ustanovljena z nalogo „pospeševati prehod k odprtemu tržno usmerjenemu gospodarstvu in spodbujati zasebno in podjetniško pobudo v državah [...], ki so zavezane načelom večstrankarske demokracije, pluralizma in tržnega gospodarstva in jih tudi uporabljajo,“ v Srednji in Vzhodni Evropi, Srednji Aziji, od leta 2006 v Mongoliji ter od leta 2012 v regiji južnega in vzhodnega Sredozemlja. EBRD pri svojem delovanju na splošno uporablja in spodbuja standarde in politike Unije. Prek svojih projektov z dialogom o politikah in uporabo pogojevanja (npr. učinek na prehod, standardi korporativnega upravljanja, javno naročanje, okoljski standardi itd.) izpolnjuje zahteve Unije na področjih, kot so okoljske in socialne politike.

Odziv EBRD na rusko vojno agresijo proti Ukrajini je bil močan in v skladu s politiko Unije, saj je banka hitro napovedala celovit sveženj za izvedbo naložb v višini 3 milijard EUR v podporo Ukrajini v obdobju 2022–2023¹⁵. Odziv EBRD vključuje tudi znatno podporo njenim drugim državam poslovanja, ki jih je prizadela ta vojna, prek njenega okvira za odpornost in preživetje. EBRD je aktivna udeleženka v usmerjevalnem odboru platforme za usklajevanje med donatorji, ki jo sestavljajo visoki uradniki iz Ukrajine, skupine G7 in Unije. Ta platforma usklajuje financiranje za takojšnje potrebe Ukrajine ter njena prizadevanja za gospodarsko okrevanje in obnovo. Sodelovanje pri povečanju vplačanega kapitala EBRD je najuspešnejši in najučinkovitejši instrument za zagotavljanje največjega finančnega vzvoda in stabilne osnove za nadaljnje naložbe EBRD v Ukrajini.

V državah kandidatkah se prizadevanja EBRD za dosego prehodnih ciljev dobro ujemajo s ciljem napredka pri prizadevanjih za pristop k Uniji. Predhodna analiza Komisije o statusu Ukrajine kot države kandidatke za članstvo v Uniji kaže, da bodo za uskladitev Ukrajine s standardi Unije na splošno potrebne obsežne reforme. Prizadevanja EBRD in pogoji v zvezi s temi prizadevanji bodo skladni z uspešnim uresničevanjem teh reform, da bi podprli cilje članstva Ukrajine.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Kapital EBRD se je doslej povečal dvakrat, in sicer leta 1996 in leta 2011¹⁶. Unija je v obeh primerih vpisala dodatni kapital v skladu s svojim deležem v kapitalu.

Po začetku veljavnosti Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) je bil sklep o udeležbi pri povečanju kapitala iz leta 2011 sprejet s soodločanjem, za katerega je bil pravna podlaga člen 212 PDEU, ki Uniji omogoča izvajanje ukrepov gospodarskega, finančnega in tehničnega sodelovanja, zlasti pomoči tretjim državam.

Sklep št. 602/2012/EU o spremembah Sporazuma o ustanovitvi Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD) zaradi širitve geografskega območja poslovanja EBRD na južno in vzhodno Sredozemlje je prav tako temeljil na členu 212 PDEU.

¹⁵ EBRD je 23. oktobra 2023 napovedala, da je bil cilj izvedbe 3 milijard EUR financiranja v ukrajinskem realnem gospodarstvu dosežen.

¹⁶ Leta 1996 je bil kapital EBRD povečan, da bi se omogočilo povečanje delovanja EBRD v regijah, v katerih je delovala najprej, v skladu z njenimi pristojnostmi na področju prehoda, medtem ko je bilo povečanje kapitala leta 2011 dogovorjeno kot odziv na finančno krizo leta 2008 in na priznano potrebo delničark EBRD, da Banka okrepi svojo dejavnost za spodbujanje in podporo okrevanju v regiji.

Glede na navedena precedensa in ker je namen povečanja kapitala EBRD omogočiti, da podpre odpornost in obnovo Ukrajine, se zdi primerno, da predlagani sklep temelji na členu 212 PDEU, vključno z dodatno spremembo člena 12(1).

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Predlagani sklep se nanaša na neposredno članstvo Unije v EBRD in njen delež v njej.

- **Sorazmernost**

Ni relevantno.

- **Izbira instrumenta**

Namen je mogoče doseči le s sklepom Sveta in Parlamenta.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Posvetovanja z deležniki**

EBRD je med letoma 2021 in 2023 izvedla poglobljeno analizo svoje prihodnje strateške usmeritve. V pregledu so dejavno sodelovale delničarke EBRD (med katerimi so vse države članice EU, EIB in Komisija kot predstavica EU). V tem okviru je EBRD opravila analizo možnosti za povečanje kapitala, pri čemer je upoštevala notranje potrebe po kapitalu, potrebo po ohranitvi bonitetne ocene banke AAA ter potrebo po zagotovitvi uspešne in učinkovite uporabe kapitala delničarjev. Sedanja odločitve o povečanju kapitala EBRD, razširitvi poslovanja na podsaharsko Afriko in Irak ter odpravi uporabe kapitala kot zakonsko določene omejitve odraža poglobljeno analizo, razprave in pogajanja med delničarkami EBRD.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Povečanje kapitala!

Svet guvernerjev EBRD je od začetka vojne redno pregledoval razvoj dela EBRD v Ukrajini. V vrsti poročil sveta direktorjev EBRD je bila ocenjena vloga, ki jo lahko ima EBRD pri ohranjanju odpornosti Ukrajine v času vojne in okrepitvi poslovanja, da bi dolgoročno znatno podprla obnovo, hkrati pa zagotavljala nadaljnjo podporo vsem svojim državam poslovanja. V teh poročilih sta bila preučena potencialna narava in obseg dejavnosti EBRD ob upoštevanju njenih posebnih institucionalnih in operativnih prednosti, njenega posebnega položaja v Ukrajini in dela, ki ga opravljajo drugi v podporo državi. V poročilih je bilo tudi sistematično obravnavano, kateri ukrepi delničark bi lahko bili potrebni, da se Ukrajini omogoči najboljša podpora EBRD. Na podlagi tega dela je svet guvernerjev odobril Resolucijo št. 258 o podpori EBRD za odpornost in obnovo v Ukrajini z dne 18. maja 2023, v kateri je svet direktorjev EBRD naročil, naj pred koncem leta 2023 pripravi konkreten predlog za povečanje vplačanega kapitala.

Sprememba člena 1 Sporazuma o ustanovitvi EBRD

Svet guvernerjev je maja 2022 odobril Resolucijo št. 248 Na poti k omejeni in postopni širitvi geografskega območja poslovanja EBRD na podsaharsko Afriko in Irak. Resolucija, ki je temeljila na poglobljeni oceni potencialne dodane vrednosti EBRD v regiji ter kapitalskega in finančnega vpliva omejene in postopne širitve na EBRD, je načeloma odobrila omejeno in postopno širitev geografskega območja delovanja EBRD na podsaharsko Afriko in Irak.

Svet direktorjev je nato ponovno ocenil kapitalske in finančne posledice omejene in postopne širitve na podsaharsko Afriko in Irak v okviru celovite ocene finančnega položaja EBRD. Ponovna ocena je pokazala, da bi bil v obdobju sedanjega strateškega in kapitalskega okvira do leta 2025 in nato do konca leta 2030 vpliv kakršne koli širitve na kapitalski položaj EBRD omejen in sam po sebi ne bi zmanjšal zmožnosti EBRD, da podpira svoje obstoječe države poslovanja, ogrozil bonitetne ocene AAA EBRD ali povzročil potrebe po dodatnem povečanju kapitala.

Sprememba člena 12(1) Sporazuma o ustanovitvi EBRD

Glavni razlog za spremembo člena 12(1) Sporazuma o ustanovitvi EBRD za odpravo zakonske omejitve kapitala je prerazporeditev omejitev uporabe nominalnega kapitala v okvir kapitalske ustreznosti, ki se upravlja na ravni sveta direktorjev, da se povečata učinkovitost in prožnost pri uporabi kapitala EBRD. Kot je bilo priznано v neodvisnem pregledu okvirov kapitalske ustreznosti multilateralnih razvojnih bank skupine G20, dolgoročno obstaja tveganje, da bo nominalna zakonsko določena omejitev postala zavezujoča omejitev, kar bi lahko EBRD preprečilo podpiranje držav prejemnic, tudi če je na voljo dodatna sposobnost prevzemanja tveganj. Analiza EBRD je pokazala, da je bila teoretična najvišja raven operativnih sredstev, ki bi jo bilo mogoče doseči v skladu z okvirom kapitalske ustreznosti, višja kot na podlagi nominalnega deleža. Odprava zakonsko določene omejitve in omogočitev svetu direktorjev, da upošteva ustrezne ravni uporabe nominalnega kapitala kot del svojih politik v zvezi z okvirom kapitalske ustreznosti, bi omogočila celostno oceno kapitalskega položaja EBRD za usmerjanje njenih posojilnih dejavnosti.

- **Ocena učinka**

Komisija ob upoštevanju navedenega v prejšnjih dveh odstavkih in v skladu z načelom sorazmernosti ter ob upoštevanju pretekle prakse ni izvedla formalne ocene učinka.

- **Temeljne pravice**

Predlog nima posledic za varstvo temeljnih pravic.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Delež Unije v vpisanem kapitalu EBRD znaša približno 3,03 %, zato bi Unija povečala svoj vpisani kapital za 121 020 000 EUR v obliki vplačanih delnic po ceni 10 000 EUR na delnico. Članice EBRD lahko vpišejo kapital 30. junija 2025 ali prej ali najpozneje 31. decembra 2025 na datum, ki ga lahko določi Svet direktorjev 30. junija 2025 ali pred tem datumom.

Prvi obrok plača vsaka članica EBRD do (i) 30. aprila 2025 ali (ii) 60 dni po tem, ko je začela veljati njena listina o vpisu, odvisno od tega, kar je pozneje. Preostali štirje obroki se plačajo do 30. aprila 2026, 30. aprila 2027, 30. aprila 2028 oziroma 30. aprila 2029.

Ta pobuda zahteva uporabo nerazporejene razlike do zgornje meje v razdelku 6 ali uporabo posebnih instrumentov, kot so opredeljeni v uredbi o večletnem finančnem okviru. To bo določeno ob pripravi predloga proračuna Komisije za leto 2025 in bo odvisno od pogajanj med Svetom in Evropskim parlamentom.

Spremembe Sporazuma o ustanovitvi EBRD ne vplivajo na proračun Unije.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Guverner EBRD, ki zastopa Unijo, letno poroča Parlamentu in Svetu o:

- spodbujanju ciljev EU,
- uporabi kapitala EBRD,
- ukrepih za zagotavljanje preglednosti poslovanja EBRD prek finančnih posrednikov,
- prispevkih EBRD k prevzemanju tveganja in uspešnosti pri pridobivanju dodatnega financiranja iz zasebnega sektorja ter
- sodelovanju med EIB in EBRD zunaj Unije.

Predlog

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o vpisu dodatnih delnic v kapitalu Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD) s strani Evropske unije in spremembi Sporazuma o ustanovitvi EBRD v zvezi z omejeno in postopno razširitvijo geografskega obsega poslovanja EBRD na podsaharsko Afriko in Irak ter v zvezi z odpravo zakonske omejitve kapitala za redno poslovanje

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 212 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s členom 4(3) Sporazuma o ustanovitvi Evropske banke za obnovo in razvoj (European Bank for Reconstruction and Development – EBRD) se je svet guvernerjev EBRD 15. decembra 2023 v svoji Resoluciji št. 265¹⁷ odločil povečati odobren delniški kapital EBRD za 4 000 000 000 EUR, da bo imela Banka dovolj kapitala, da bo lahko v okviru zakonskih omejitev v srednjeročnem obdobju ohranila primerno raven dejavnosti v državah poslovanja EBRD.
- (2) Pred tem povečanjem kapitala ima Unija 90 044 delnic, vsaka delnica pa ima nominalno vrednost 10 000 EUR.
- (3) V skladu z Resolucijo 265 se odobreni delniški kapital EBRD poveča za 400 000 vplačanih delnic, članice EBRD pa lahko 30. junija 2025 ali na poznejši datum, najpozneje 31. decembra 2025, ki ga določi upravni odbor EBRD 30. junija 2025 ali pred tem datumom, vpišejo več celih delnic, sorazmerno s svojim obstoječim deležem. Povečanje kapitala se plača v petih obrokih, ki jih vsaka članica plača do (i) 30. aprila 2025 ali (ii) 60 dni po tem, ko je začela veljati njena listina o vpisu, odvisno od tega, kar je pozneje. Preostali štirje obroki se plačajo do 30. aprila 2026, do 30. aprila 2027, do 30. aprila 2028 oziroma do 30. aprila 2029. V skladu s tem bo lahko Unija vpisala 12 102 novi delnici, od katerih ima vsaka nominalno vrednost 10 000 EUR v skupnem znesku 121 020 000 EUR, s čimer se bo število vplačanih delnic Unije povečalo na 102 146.
- (4) Povečanje kapitala je potrebno, da se omogoči nadaljevanje dejavnosti in naložb EBRD v Ukrajini med vojno in zlasti v povojnem obdobju v podporo obnovi Ukrajine. Pri podpiranju teh dejavnosti povečanje kapitala zagotavlja tudi, da ta prizadevanja ne omejujejo zmogljivosti EBRD za zadovoljevanje potreb v njenih drugih državah poslovanja. Skladno z zahtevo iz člena 13(v) Sporazuma o ustanovitvi EBRD si Banka prizadeva ohraniti razumno razpršenost vseh svojih naložb. Posledično povečanje

¹⁷

[Resolucija 265.](#)

vplačanega kapitala ohranja finančno stabilno EBRD, ki je sposobna uresničevati svoj mandat in izpolnjevati cilje delničarjev v vseh svojih državah poslovanja.

- (5) Zato je primerno, da Unija vpiše te dodatne delnice z namenom doseganja svojih ciljev na področju zunanjih gospodarskih odnosov in obdrži svoje sedanje glasovalne pravice v EBRD.
- (6) V skladu z Resolucijo 259¹⁸, sprejeto 18. maja 2023, je svet guvernerjev EBRD glasoval za potrebne spremembe Sporazuma o ustanovitvi EBRD, ki EBRD omogočajo omejeno in postopno razširitev njenega geografskega območja poslovanja na podsaharsko Afriko in Irak, ob hkratni ohranitvi njene polne zavezanosti Ukrajini in obstoječim državam poslovanja. Ta resolucija je potrdila, da bi bilo treba razširitev mandata EBRD doseči brez dodatnih kapitalskih vložkov njenih delničark.
- (7) Geografsko območje poslovanja EBRD bi bilo treba omejeno in postopno razširiti na podsaharsko Afriko in Irak ter bi moralo biti v celoti skladno z vrednotami EBRD, da podpira tiste države, ki so zavezane načelom večstrankarske demokracije, pravne države, spoštovanja človekovih pravic, pluralizma in tržnega gospodarstva ter jih tudi uporabljajo. EBRD je razvila postopen pristop za začetek svojih dejavnosti v zadevnih regijah, ki bo upošteval regionalne in nacionalne posebnosti. Prve naložbe v podsaharski Afriki naj bi se v izbranih državah izvajale od leta 2025¹⁹. Ob upoštevanju osredotočenosti EBRD na razvoj zasebnega sektorja in njenega prehodnega mandata je vrednost, ki jo lahko doda v podsaharski Afriki in Iraku, znatna in geostrateškega pomena za Unijo.
- (8) Predstavniki Unije v upravnih organih EBRD bi morali EBRD spodbujati, naj še naprej tesno sodeluje z Unijo in civilno družbo ter nadalje razvija tesno sodelovanje z drugimi evropskimi in mednarodnimi javnimi finančnimi institucijami, da bi v celoti izkoristila njihove primerjalne prednosti pri širitvi svojega poslovanja na podsaharsko Afriko in Irak.
- (9) V skladu z obstoječo prakso bi morala EBRD, preden odobri novo državo poslovanja, pripraviti podrobno tehnično oceno gospodarskih in političnih razmer v zadevni državi, vključno z: oceno zavezanosti te države načelom večstrankarske demokracije, pluralizma in tržnega gospodarstva, kot je določeno v členu 1 Sporazuma o ustanovitvi EBRD, oceno vrzeli pri prehodu ter pregledom dejavnosti drugih mednarodnih finančnih institucij v tej državi in prednostnih nalog, v zvezi s katerimi bi lahko EBRD najbolje izkoristila svoje edinstveno znanje in spretnosti. Takšno oceno bi bilo treba opraviti, če katera od novih držav zaprosi za status članice EBRD in status države poslovanja ter ju nato odobri svet guvernerjev EBRD.
- (10) Svet guvernerjev EBRD je z Resolucijo 260²⁰ priznal bistveno vlogo EBRD pri reševanju perečih svetovnih izzivov in izvajanju priporočil neodvisnega pregleda okvirov kapitalske ustreznosti skupine G20. Da se omogoči optimalna uporaba kapitalske zmogljivosti EBRD za doseganje največjega možnega učinka v državah prejemnicah, je potrebna sprememba člena 12(1) Sporazuma o ustanovitvi EBRD za odpravo zakonske omejitve kapitala.

¹⁸ [Resolucija 259.](#)

¹⁹ Benin, Slonokoščena obala, Gana, Kenija, Nigerija in Senegal, na podlagi njihove vloge in odobritve kot držav prejemnic EBRD.

²⁰ [Resolucija 260.](#)

- (11) V skladu s členom 56 Sporazuma o ustanovitvi EBRD je svet guvernerjev EBRD vse članice vprašal, ali sprejmejo predlagane spremembe.
- (12) Zato bi bilo treba v imenu Unije odobriti povečanje kapitala in spremembe Sporazuma o ustanovitvi EBRD –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Unija vpiše 12 102 dodatni delnici po ceni 10 000 EUR na delnico v EBRD v skladu z Resolucijo 265 sveta guvernerjev EBRD 30. junija 2025 ali pred tem datumom ali na datum, ki je najpozneje 31. decembra 2025 in ga lahko določi svet direktorjev EBRD 30. junija 2025 ali pred tem datumom.

Vpisani kapital se plača v petih obrokih, od katerih se prvi plača do (i) 30. aprila 2025 ali (ii) 60 dni po tem, ko je začela veljati listina Unije o vpisu, odvisno od tega, kar je pozneje. Preostali štirje obroki se plačajo do 30. aprila 2026, do 30. aprila 2027, do 30. aprila 2028 oziroma do 30. aprila 2029.

Člen 2

Guverner EBRD, ki zastopa Evropsko unijo, deponira potrebno listino o vpisu v imenu Unije.

Člen 3

Spremembe člena 1 Sporazuma o ustanovitvi EBRD, da se omogoči omejena in postopna razširitev njenega geografskega območja poslovanja na podsaharsko Afriko in Irak, ter člena 12(1) Sporazuma za odpravo zakonske omejitve kapitala se odobrijo v imenu Unije.

Člen 4

Guverner EBRD, ki zastopa Unijo, v imenu Unije pošlje EBRD izjavo o strinjanju s spremembami.

Člen 5

Guverner EBRD, ki zastopa Unijo, v letnem poročilu Evropskemu parlamentu poroča tudi o dejavnostih in poslovanju EBRD v podsaharski Afriki in Iraku.

Člen 6

Ta sklep začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju,

*Za Evropski parlament
predsednik*

*Za Svet
predsednik*

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

1.2. Zadevna področja

1.3. Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

1.4. Cilji

1.4.1. Splošni cilji

1.4.2. Specifični cilji

1.4.3. Pričakovani rezultati in posledice

1.4.4. Kazalniki smotrnosti

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude

1.5.2. Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.

1.5.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

1.5.4. Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

1.5.5. Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

1.7. Načrtovani način(-i) izvrševanja proračuna

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol

2.2.2. Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

2.2.3. Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanjih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

- 3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice**
- 3.2. Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve**
 - 3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje*
 - 3.2.2. Ocenjene realizacije, financirane z odobritvami za poslovanje*
 - 3.2.3. Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve*
 - 3.2.3.1. Ocenjene potrebe po človeških virih*
 - 3.2.4. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom*
 - 3.2.5. Udeležba tretjih oseb pri financiranju*
- 3.3. Ocenjene posledice za prihodke**

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Sklep Evropskega parlamenta in Sveta o vpisu dodatnih delnic v kapitalu Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD) s strani Evropske unije zaradi odločitve EBRD, da poveča svoj kapital, ter o spremembah Sporazuma o ustanovitvi EBRD, s katerimi se geografsko območje poslovanja EBRD omejeno in postopno razširi na podsaharsko Afriko in Irak ter odpravijo zakonske omejitve kapitala za redno poslovanje.

1.2. Zadevna področja

Razdelek 6. Sosedstvo in svet

Naslov 14. Zunanji ukrepi

1.3. Ukrepi, na katerega se predlog/pobuda nanaša

☒ **Nov ukrep**

☐ **Nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa²¹**

☐ **Podaljšanje obstoječega ukrepa**

☐ **Združitev ali preusmeritev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep**

1.4. Cilji

1.4.1. Splošni cilji

Pomoč pri zunanjem delovanju EU z naložbami v njenem sosedstvu, državah v razvoju in drugod po svetu, vključno s pomočjo državam, ki se pripravljajo na pristop k EU.

1.4.2. Specifični cilji

EBRD z vpisom novih vplačanih delnic omogočiti, da ima še naprej ključno vlogo pri mednarodnih prizadevanjih za podporo ukrajinskemu realnemu gospodarstvu v času vojne in povojne obnove v tesnem sodelovanju z Unijo in drugimi mednarodnimi finančnimi institucijami ter hkrati ohrani svojo finančno stabilnost.

Odobriti, da EBRD nadaljuje omejeno in postopno širitev na podsaharsko Afriko in Irak s spremembo geografskega območja poslovanja EBRD.

V skladu s priporočili iz pregleda okvira kapitalske ustreznosti skupine G20 utreti pot prožnejšemu in bolj dinamičnemu upravljanju kapitala s strani EBRD, tako da se na odbor direktorjev prenesejo vsi vidiki okvira kapitalske ustreznosti EBRD, hkrati pa se zagotovi stalen nadzor delničark nad glavnimi kapitalskimi metrikami.

1.4.3. Pričakovani rezultati in posledice

Povečanje kapitala bi znatno okrepilo EBRD tako z oprijemljivim finančnim učinkom kot tudi s potrditvijo zaupanja delničark v poslanstvo in dejavnosti EBRD v vseh njenih državah poslovanja. EBRD bi bila dovolj stabilna, da bi lahko izvedla

²¹

Po členu 58(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

dodatne naložbe v Ukrajini, tako v času vojne kot njene obnove, ter še naprej v celoti podpirala svoje druge države poslovanja pri reševanju njihovih izzivov pri prehodu ter regionalnih in globalnih posledic vojne v Ukrajini.

Povečanje kapitala bo zagotovilo, da bo EBRD v prihodnosti lahko hkrati podprla Ukrajino v izrednih časih ter omogočila visoko in trajno podporo vsem svojim državam poslovanja, vključno z drugimi državami, ki jih je prizadela ruska vojna, da zapolnijo vrzeli pri prehodu.

Pri tem bo EBRD še naprej izvajala sedanji strateški in kapitalski okvir za obdobje 2021–2025 pri vseh svojih prizadevanjih, tudi v Ukrajini, v skladu s svojimi pristojnostmi za olajšanje prehoda na zeleno, vključujoče, odporno, integrirano, dobro upravljano, konkurenčno, tržno usmerjeno gospodarstvo z močnim poudarkom na razvoju zasebnega sektorja in osredotočanju svojih prizadevanj na področja, kjer imajo njene dejavnosti največjo dodano vrednost in največji učinek na prehod.

1.4.4. Kazalniki smotrnosti

Doseganje ciljev se bo merilo z obsegom operacij financiranja EBRD po regijah, zlasti v Ukrajini in drugih državah poslovanja, ki jih je prizadela ruska vojna, po sektorjih in z obsegom operacij financiranja EBRD, ki ga bodo sofinancirale druge mednarodne finančne institucije in/ali programi Komisije, ter z drugimi kazalniki, določenimi znotraj okvira učinka EBRD.

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude

Svet guvernerjev je 15. decembra 2023 sprejel resolucijo št. 265, ki EBRD dovoljuje, da poveča število svojih delnic za 400 000 novih delnic po ceni 10 000 EUR na delnico v skupni vrednosti 4 milijarde EUR, z začetkom veljavnosti 31. decembra 2024. Udeležba Unije pri povečanju kapitala bo zagotovila, da bo Unija ohranila svoj 3-odstotni neposredni delež skupnega vpisanega kapitala EBRD. Delničarke EBRD so tudi Evropska investicijska banka (EIB) (3 %) in posamezne države članice (EU-27, približno 48,4 %), kar pomeni, da ima Unija trenutno skupaj 54,4-odstotni večinski delež.

V skladu z navedeno resolucijo lahko članice EBRD 30. junija 2025 ali na poznejši datum, najpozneje 31. decembra 2025, ki ga določi upravni odbor EBRD 30. junija 2025 ali pred tem datumom, vpišejo več celih delnic, sorazmerno z njihovim obstoječim deležem. V skladu s tem bo lahko Unija vpisala 12 102 novi delnici, od katerih ima vsaka nominalno vrednost 10 000 EUR v skupnem znesku 121 020 000 EUR, s čimer se bo število vplačanih delnic Unije povečalo na 102 146. Prvi obrok plača vsaka članica do (i) 30. aprila 2025 ali (ii) 60 dni po tem, ko je začela veljati njena listina o vpisu, odvisno od tega, kar je pozneje. Preostali štirje obroki se plačajo do 30. aprila 2026, 30. aprila 2027, 30. aprila 2028 oziroma 30. aprila 2029.

- 1.5.2. *Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.*

Predlog se nanaša na neposredni vpis novih delnic v EBRD s strani Unije, saj je EBRD vse svoje neposredne delničarke pozvala k vpisu sorazmerno z njihovim deležem v skladu z Resolucijo sveta guvernerjev EBRD št. 265. Zato je potrebno ukrepanje na ravni Unije, da bi ohranili sedanjí delež lastniškega deleža Unije.

- 1.5.3. *Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti*

Guvernerji EBRD so se leta 1996 odločili podvojiti odobren kapital EBRD in EU je vpisala dodatnih 30 000 delnic po ceni 10 000 EUR na delnico, tako da se je vpisani kapital Unije povečal na 600 milijonov EUR. Delež Unije v celotnem odobrenem kapitalu EBRD se ni spremenil. Vpis dodatnih delnic Unije je sledil Sklepu Sveta 97/135/ES.

Guvernerji EBRD so se leta 2010 odločili povečati odobreni delniški kapital za 10 milijard EUR, ki ga sestavlja 100 000 vplačanih delnic in 900 000 delnic na vpoklic, da bi ohranili dovolj kapitala za ohranitev razumne ravni dejavnosti v njenih državah poslovanja. Unija je v skladu s tem na podlagi Sklepa št. 1219/2011/EU vpisala dodatne delnice.

- 1.5.4. *Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti*

Mandat EBRD je „pospeševati prehod k odprtemu tržno usmerjenemu gospodarstvu in spodbujati zasebno in podjetniško pobudo v državah [...], ki so zavezane načelom večstrankarske demokracije, pluralizma in tržnega gospodarstva, in jih tudi uporabljajo,“ v Srednji in Vzhodni Evropi, Srednji Aziji ter od leta 2012 v regiji južnega in vzhodnega Sredozemlja. Unija ima skupaj, vključno z neposrednim deležem Unije (3,03 %), EIB (3,03 %) in posameznimi deleži držav članic (EU-27, približno 48,4 %), skupni večinski delež v višini 54,4 % kapitala EBRD. Vsaka delničarka je zastopana v stalnem svetu direktorjev EBRD. EBRD pri svojem delovanju na splošno uporablja in spodbuja standarde in politike Unije. Prek svojih projektov z dialogom o politikah in uporabo pogojevanja (npr. učinek na prehod, standardi korporativnega upravljanja, javno naročanje, okoljski standardi itd.) izpolnjuje zahteve Unije na področjih, kot so okoljske in socialne politike.

- 1.5.5. *Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev*

Za vpis dodatnih 12 102 delnic Evropske unije v skladu z Resolucijo sveta guvernerjev EBRD št. 265 so potrebne odobritve, za katere je treba prevzeti obveznosti v prvi polovici proračunskega leta 2025. V ta namen bo treba iz namenske proračunske vrstice v razdelku 6 (Sosedstvo in svet), zlasti *postavke 14 20 03 04 – Evropska banka za obnovo in razvoj – Zagotavljanje vplačanih deležev vpisanega kapitala*, zagotoviti znesek odobritev za prevzem obveznosti, ki je enak celotnemu obsegu udeležbe EU v povečanju vplačanega kapitala EBRD, tj. 121 020 000 EUR.

Glede na to, da ukrepa ni mogoče v celoti financirati s prerazporeditvijo, bi bila potrebna uporaba nerazporejene razlike do zgornje meje v razdelku 6 in/ali uporaba posebnih instrumentov, kot so opredeljeni v uredbi o večletnem finančnem okviru. To bo treba še določiti ob pripravi predloga proračuna Komisije za leto 2025 in bo odvisno od pogajanj med Svetom in Evropskim parlamentom.

Morebitne proračunske posledice v večletnem finančnem okviru po letu 2027 bodo odvisne od razpoložljivosti sredstev, brez poseganja v predlog in dogovor o večletnem finančnem okviru in programih.

1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

☒ **Časovno omejeno**

- ☐ trajanje predloga/pobude od [DD.MM.]LLLL do [DD.MM.]LLLL,
- ☒ finančne posledice v letu 2025 za odobritve za prevzem obveznosti ter med letoma 2025 in 2029²² za odobritve plačil.

☐ **Časovno neomejeno**

- izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma LLLL in LLLL,
- ki mu sledi izvajanje v celoti.

1.7. Načrtovani način(-i) izvrševanja proračuna²³

☒ **Neposredno upravljanje** – Komisija:

- ☒ z lastnimi službami, vključno s svojim osebjem v delegacijah Unije,
- ☐ prek izvajalskih agencij.

☐ **Deljeno upravljanje** z državami članicami.

☐ **Posredno upravljanje**, tako da se naloge izvrševanja proračuna poverijo:

- ☐ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo,
- ☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),
- ☐ EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,
- ☐ organom iz členov 70 in 71 finančne uredbe,
- ☐ subjektom javnega prava,
- ☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor imajo ti subjekti ustrezna finančna jamstva,
- ☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščen za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki imajo ustrezna finančna jamstva,
- ☐ organom ali osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP na podlagi naslova V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.

Opombe

n. r.

²² Morebitne finančne posledice za obdobje po letu 2027 ne posegajo v uredbo o večletnem finančnem okviru po letu 2027.

²³ Pojasnila o načinih izvrševanja proračuna in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BudgWeb.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

Poslovanje EBRD se bo upravljalo v skladu s postopki EBRD za spremljanje in poročanje. EBRD za vsako proračunsko leto poroča svetu guvernerjev o svojem poslovanju, doseganju ciljev politike in revidiranih izkazih. Svet guvernerjev po obravnavi poročila revizorjev potrdi splošno bilanco in izkaz uspeha EBRD.

Guverner EBRD, ki zastopa Unijo, letno poroča Evropskemu parlamentu o:

- spodbujanju ciljev EU,
- uporabi kapitala EBRD,
- ukrepov za zagotavljanje preglednosti poslovanja EBRD prek finančnih posrednikov,
- prispevkov EBRD k prevzemanju tveganja in učinkovitosti pri pridobivanju dodatnega financiranja iz zasebnega sektorja ter
- sodelovanju med EIB in EBRD zunaj Unije.

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol

Ukrep boz neposrednim upravljanjem izvajala Komisija, ki bo v imenu Unije vpisala 12 102 novi delnici, od katerih ima vsaka nominalno vrednost 10 000 EUR, v skupnem znesku 121 020 000 EUR. Prvi obrok se plača do (i) 30. aprila 2025 ali (ii) 60 dni po tem, ko je začela veljati njena listina o vpisu, odvisno od tega, kar je pozneje. Preostali štirje obroki se plačajo do 30. aprila 2026, 30. aprila 2027, 30. aprila 2028 oziroma 30. aprila 2029.

Poslovanje EBRD bo upravljala EBRD v skladu s svojimi predpisi in postopki, vključno z ustreznimi ukrepi za revizijo, kontrolo in spremljanje. Kot je določeno v sporazumu o ustanovitvi EBRD, revizijski odbor EBRD, ki mu pomagajo zunanji revizorji, pomaga odboru direktorjev EBRD ter je pristojen za preverjanje, ali sta se poslovanje in knjigovodstvo EBRD ustrezno izvajala. Odbor direktorjev, v katerem Komisija z enim članom zastopa Unijo, predloži revidirane izkaze za vsako finančno leto, da jih svet guvernerjev odobri na vsakem letnem zasedanju, in potrdi proračun EBRD. Svet guvernerjev po obravnavi poročila revizorjev potrdi splošno bilanco in izkaz uspeha EBRD.

Neodvisni oddelek za ocenjevanje oceni uspešnost zaključenih projektov in programov EBRD glede na cilje. Sistematično analizira rezultate posameznih projektov in širših tem, opredeljenih v politikah EBRD. Glavni cilj ocenjevanja je prispevati k legitimnosti, ustreznosti in večji institucionalni smotrnosti EBRD.

Oddelek EBRD za notranjo revizijo je ustanovljen v skladu z mednarodnim okvirom strokovnega ravnanja Inštituta notranjih revizorjev ter je odgovoren za zagotavljanje neodvisnega in objektivnega zagotovila izvršnemu vodstvu in svetu direktorjev o ustreznosti in uspešnosti notranjih kontrol, upravljanja in obvladovanja tveganj za zmanjšanje ključnih tveganj Banke.

EBRD ima tudi neodvisni mehanizem odgovornosti za projekte, ki je pritožbeni mehanizem Banke. Obravnava pritožbe v zvezi z okoljskimi in socialnimi zadevami

ter zadevami v zvezi z razkritji, povezanimi z naložbami Banke. Mehanizem je neodvisen od upravljanja EBRD in izvaja preiskave za ugotavljanje dejstev, da bi ugotovil, ali je Banka izpolnila okoljske in socialne standarde ter standarde glede razkritja.

Poleg tega svet guvernerjev v skladu s svojimi splošnimi smernicami določa politiko in odloča o posojilih, jamstvih, naložbah v delniški kapital, zadolževanju EBRD, zagotavljanju tehnične pomoči in drugih poslih EBRD.

Odbor direktorjev je ustanovil tri odbore, ki mu pomagajo pri delu: zgoraj navedeni revizijski odbor, odbor za proračunske in upravne zadeve ter odbor za finančno in poslovno politiko. Direktor, ki zastopa Unijo (ali njegov namestnik), sodeluje v vseh teh odborih. Svet guvernerjev EBRD je ustanovil tudi odbor za etiko, ki razlaga in varuje kodekse ravnanja, ki se uporabljajo za osebe in člane odborov EBRD.

2.2.2. *Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje*

Člen 5(3) sporazuma o ustanovitvi EBRD določa, da svet guvernerjev vsaj vsakih pet let pregleda stanje delniškega kapitala EBRD. EBRD ima lastne kontrolne sisteme.

Poleg tega je bilo v zvezi z izvajanjem programov Komisije s strani EBRD v okviru stebrne ocene, izvedene v skladu s finančno uredbo, ugotovljeno, da so njeni sistemi notranje kontrole enakovredni sistemom Komisije.

2.2.3. *Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)*

Glej odgovor zgoraj v točki 2.2.2.

2.3. **Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti**

EBRD ima neodvisno službo za zagotavljanje skladnosti s predpisi (Office of the Chief Compliance Officer – OCCO), ki jo vodi uradnik za zagotavljanje skladnosti s predpisi, ki neposredno poroča predsedniku in letno ali po potrebi revizijskemu odboru. Naloga OCCO je spodbujati dobro upravljanje in zagotavljati, da so pri vseh dejavnostih EBRD v skladu z najboljšo mednarodno prakso izpolnjeni najvišji standardi integritete. Med drugim je pristojna za vprašanja primerne skrbnosti v zvezi z vidiki poklicne integritete, zaupnosti, navzkrižij interesov, korporativnega upravljanja, odgovornosti, etike, boja proti pranju denarja in financiranju terorizma ter preprečevanja goljufij in korupcije. Pristojen je za preiskovanje domnevnih goljufij, korupcije in kršitev. Poleg tega po potrebi zagotavlja usposabljanja in svetovanje za člane osebja EBRD, ki so kot direktorji imenovani v uprave podjetij, v katerih ima EBRD lastniški delež. Potrebna skrbnost v zvezi s finančnimi vidiki in vidiki poklicne integritete je sestavni del običajnega postopka, s katerim EBRD odobri nove posle, in spremljanja njenih tekočih poslov. EBRD na svoji spletni strani objavlja poročila OCCO o preprečevanju korupcije. Poleg tega ima OCCO posebno odgovornost za upravljanje neodvisnega mehanizma odgovornosti za projekte EBRD, ki pregleduje okoljska, socialna in s preglednostjo povezana vprašanja, ki jih sprožijo posamezniki, na katere vplivajo projekti, in organizacije civilne družbe.

Kadar je to upravičeno, odloča o tem, ali je EBRD pri odobritvi določenega projekta
ravnala v skladu s svojimi ustreznimi politikami.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif. ²⁴	držav Efte ²⁵	držav kandidatk in potencialnih kandidat ²⁶	drugih tretjih držav	drugi namenski prejemki
6	14 20 03 04 Evropska banka za obnovo in razvoj – Zagotavljanje vplačanih deležev vpisanega kapitala	dif.	NE	NE	NE	NE

- Zahtevane nove proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif.	držav Efte	držav kandidatk in potencialnih kandidat ²⁶	drugih tretjih držav	drugi namenski prejemki
	n.r.	n.r.				

²⁴ Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

²⁵ EFTA: Evropsko združenje za prosto trgovino.

²⁶ Države kandidatke in po potrebi potencialne države kandidatke z zahodnega Balkana.

3.2. Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	Številka	6
--	-----------------	----------

GD: ECFIN			Leto 2025 ²⁷	Leto 2026	Leto 2027	Leto 2028	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje učinka (prim. točka 1.6)			SKUPAJ
• Odobritve za poslovanje			2025	2026	2027	2028 ²⁸	2029 ²⁸			
14 20 03 04 ²⁹	obveznosti	(1a)	121,020							121,020
	plačila	(2a)	24,204	24,204	24,204	24,204	24,204			121,020
Proračunska vrstica	obveznosti	(1b)								
	plačila	(2b)								
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov ³⁰										
Proračunska vrstica		(3)								
Odobritve za GD ECFIN	obveznosti	= 1a + 1b + 3	121,020							121,020

²⁷ Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude. Nadomestite „N“ s pričakovanim prvim letom izvajanja (na primer: 2021). Naredite isto za naslednja leta.

²⁸ Morebitne proračunske posledice za obdobje po letu 2027 so okvirne in predstavljene le v informativne namene brez poseganja v dogovor o uredbi o večletnem finančnem okviru za obdobje po letu 2027.

²⁹ Po uradni proračunski nomenklaturi.

³⁰ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

SKUPAJ	plačila	= 2a + 2b + 3	24,204	24,204	24,204	24,204	24,204			121,020
---------------	---------	---------------------	--------	--------	--------	--------	--------	--	--	----------------

• Odobritve za poslovanje SKUPAJ	obveznosti	(4)	121,020							121,020
	plačila	(5)	24,204	24,204	24,204	24,204	24,204			121,020
• Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ		(6)								
Odobritve za RAZDELEK 6 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	= 4 + 6	121,020							121,020
	plačila	= 5 + 6	24,204	24,204	24,204	24,204	24,204			121,020

Če ima predlog/pobuda posledice za več razdelkov za poslovanje, ponovite zgornji odsek:

• Odobritve za poslovanje SKUPAJ (vsi razdelki za poslovanje)	obveznosti	(4)	121,020							121,020
	plačila	(5)	24,204	24,204	24,204	24,204	24,204			121,020
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ (vsi razdelki za poslovanje)		(6)								
Odobritve za RAZDELKE 1 do 6 večletnega finančnega okvira SKUPAJ (referenčni znesek)	obveznosti	= 4 + 6	121,020							121,020
	plačila	= 5 + 6	24,204	24,204	24,204	24,204	24,204			121,020

Razdelek večletnega finančnega okvira	7	„Upravni odhodki“
--	----------	-------------------

Ta oddelek se izpolni s „proračunskimi podatki upravne narave“, ki jih je treba najprej vnesti v [Prilogo k oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga](#) (Priloga 5 k Sklepu Komisije o notranjih pravilih za izvrševanje oddelka splošnega proračuna Evropske unije za Komisijo), ki se prenese v sistem DECIDE za namene posvetovanj med službami.

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027		Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (prim. točka 1.6)	SKUPAJ
GD <ECFIN>z							
• Človeški viri							
• Drugi upravni odhodki							
GD <ECFIN> SKUPAJ	odobritve						

Odobritve iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)								
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto 2025 ³¹	Leto 2026	Leto 2027		Vstavite ustrezno število let glede na trajanje učinka (prim. točka 1.6)	SKUPAJ
Odobritve za RAZDELKE 1 do 7	obveznosti						
	plačila						

³¹ Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude. Nadomestite „N“ s pričakovanim prvim letom izvajanja (na primer: 2021). Naredite isto za naslednja leta.

večletnega finančnega okvira SKUPAJ									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.2. Ocenjene realizacije, financirane z odobritvami za poslovanje

odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Cilji in realizacije ↓			2025		2026		2027		2028		2029		2030		2031		SKUPAJ	
	REALIZACIJE																	
	vrsta 32	povprečni stroški	letne naložbe	stroški	letne naložbe	stroški	letne naložbe	stroški	letne naložbe	stroški	letne naložbe	stroški	letne naložbe	stroški	letne naložbe	stroški	naložbe skupaj	stroški realizacij skupaj
SPECIFIČNI CILJ št. 1 ³³ ...																		
Letne naložbe EBRD v Ukrajini [v milijonih EUR]	t		2,500	121,200	2,500		3,000		3,000		3,000		3,000	0	3,000	0	20,000	121,020
– realizacija																		
– realizacija																		
Seštevek za specifični cilj št. 1			2,500	121,020	2,500		3,000		3,000		3,000		3,000	0	3,000	0		
SKUPAJ			2,500	121,020	2,500		3,000		3,000		3,000		3,000	0	3,000	0	20,000	121,020

³² Realizacije so dobavljeni proizvodi in opravljene storitve (npr. število financiranih izmenjav študentov, število kilometrov novozgrajenih cest ...).

³³ Kakor je opisan v točki 1.4.2 „Specifični cilji ...“.

3.2.3. Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve

- ☒ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve:
- ☐ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	2025	2026	2027	2028	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (prim. točka 1.6)	SKUPAJ
--	------	------	------	------	--	--------

RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira								
Človeški viri								
Drugi upravni odhodki								
Seštevek za RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ								

Odobritve zunaj RAZDELKA 7³⁴ večletnega finančnega okvira								
Človeški viri								
Drugi odhodki upravne narave								
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira								

SKUPAJ								
---------------	--	--	--	--	--	--	--	--

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge upravne odhodke se krijejo z odobritvami GD, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj GD.

³⁴ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

3.2.3.1. Ocenjene potrebe po človeških virih

- ☒ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.
- ☐ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

	2025	2026	2027	2028	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (prim. točka 1.6)		
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)							
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije)							
20 01 02 03 (delegacije)							
01 01 01 01 (posredne raziskave)							
01 01 01 11 (neposredne raziskave)							
Druge proračunske vrstice (navedite)							
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ) ³⁵							
20 02 01 (PU, NNS, ZU iz splošnih sredstev)							
20 02 03 (PU, LU, NNS, ZU in MSD na delegacijah)							
XX 01 xx yy zz ³⁶	– na sedežu						
	– na delegacijah						
01 01 01 02 (PU, ZU, NNS za posredne raziskave)							
01 01 01 12 (PU, NNS, ZU za neposredne raziskave)							
Druge proračunske vrstice (navedite)							
SKUPAJ							

06 je zadevno področje ali naslov v proračunu.

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem, že dodeljenim za upravljanje tega ukrepa in/ali prerazporejenim v GD.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	.
Zunanji sodelavci	

³⁵ PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

³⁶ Dodatna zgornja meja za zunanje sodelavce v okviru odobritev za poslovanje (prej vrstice BA).

3.2.4. *Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom*

Predlog/pobuda:

- ☐ se lahko v celoti financira s prerazporeditvijo znotraj zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira;
- ☒ zahteva uporabo nedodeljene razlike do zgornje meje v zadevnem razdelku večletnega finančnega okvira in/ali uporabo posebnih instrumentov, kot so opredeljeni v uredbi o večletnem finančnem okviru;
- To bo določeno ob pripravi predloga proračuna Komisije za leto 2025 in bo odvisno od pogajanj med Svetom in Evropskim parlamentom.
- ☐ zahteva spremembo večletnega finančnega okvira.

3.2.5. *Udeležba tretjih oseb pri financiranju*

V predlogu/pobudi:

- ☒ ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb;
- ☐ je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

3.3. **Ocenjene posledice za prihodke**

- ☒ Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
- ☐ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
 - ☐ za lastna sredstva,
 - ☐ za druge prihodke.navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice ☐